

Юлия Клипа. ПРАКТИКА КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ЭКОНОМИСТОВ К ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ. В статье раскрыты особенности подготовки будущих экономистов к профессиональной деятельности и условия организации их практической подготовки. Доказывается, что практическая подготовка будущих экономистов является важной составляющей учебного процесса.

Практика остается широким полем проверки теоретических знаний, накопленных студентами в вузах и представляет собой основу для углубленного усвоения проблем, имеющих место в соответствующей сфере.

В статье доказывается, что для успешного прохождения практики требуется содействие сотрудничеству между преподавателями-руководителями практики от высших учебных заведений и руководителями практики от производства по подготовке программ практики и проведению работы по научным исследованиям.

Охарактеризованы составляющие формирования конкурентоспособного специалиста на рынке труда. Во время прохождения производственной практики студент имеет возможность проверить свой профессионализм, изучить реальные ситуации; проверить знания, полученные во время обучения; самостоятельно принимать решения, обосновывая их целесообразность перед руководителем практики. Будущий специалист учится субординации, работе в коллективе, получает навыки профессионального общения.

В своей статье автор подтверждает, что организация практической профессиональной подготовки будущих специалистов в высших учебных заведениях экономических специальностей осуществляется как при изучении профессионально направленных теоретических дисциплин, так и производственной практики. Профессиональная подготовка базируется на подготовке высокопрофессиональных и креативных специалистов, способных приспособиваться к современным требованиям экономики и рынка труда.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, профессиональное образование, будущий экономист, профессиональная деятельность, практическая подготовка, профессиональная компетенция, производственная практика

Yuliia Klipa. PRACTICE AS A COMPONENT OF FUTURE ECONOMISTS TRAINING FOR PROFESSIONAL ACTIVITIES. The article reveals the aspects of future economists training for professional activities and the conditions for organizing their practical training. The future economists practical training is proved as an important component of the educational process.

Practice remains a broad field for checking the theoretical knowledge accumulated by students in higher education institutions. It is also basis for a profound assimilation of problems that are taking place in the relevant field.

The article proves that for the successful traineeship it is necessary to promote cooperation between teachers-heads of practice from higher educational institutions and heads of practice from operating department for making practice training programs and for carrying out work on scientific research.

The components of a competitive specialist training in the labor-market are characterized. During the traineeship, the student has an opportunity to test his professionalism, to study real situations, to check the knowledge gained during training, to make decisions independently, justifying their expediency to the head of practice. The future specialist works in a team, learns subordination, gets skills of professional communication.

In the article the author confirms that the organization of practical professional training of future specialists of economic specialties in higher educational institutions is carried out both in the study of professionally directed theoretical disciplines and in job training. Professional preparation is based on the training of highly professional and creative specialists capable of adapting to the modern requirements of the economy and the labor-market.

Keywords: professional preparation, professional education, future economist, professional activity, practical training, professional competence, traineeship, job training, practical professional training

Стаття надійшла до редколегії 05.12.17р.

УДК 378.018.43:004]:338.48-051

Вадим Сідоров

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (Харків)

РОЗРОБЛЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ У СИСТЕМІ КРОСКУЛЬТУРНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

У статті автор пропонує методику розроблення електронних освітніх ресурсів у системі кроскультурної підготовки майбутніх фахівців галузі туризму – методику корпоративного веб-вузла у процесі створення електронного посібника «Культурознавство: перехрестя культур». Визначено, що застосування методики корпоративного веб-вузла для розроблення електронних освітніх ресурсів здійснюється у чотири етапи: «Початок», «Майстер», «Контент», «Запуск».

Ключові слова: електронний освітній ресурс, кроскультурна підготовка, компетентність, інформаційно-комунікаційна компетентність, туризм.

Постановка проблеми. Важливою складовою у процесі підготовки майбутніх фахівців галузі туризму є інформаційно-комунікаційна, оскільки професійна діяльність випускників в туристичній індустрії неможлива без використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ): сайтів, Інтернет-магазинів, систем управління базами даних, систем мережних комунікацій, соціальних мереж, експертних систем тощо. Без сумніву, кожен працівник в туристичному бізнесі стикатиметься з необхідністю використання ІКТ: розробка й проведення презентацій, створення сайтів туристичних фірм, моніторинг стану ринку; автоматизація внутрішнього документообігу туристичних фірм, бухгалтерії, взаємин з туроператорами, аналізу даних і отримання статистики тощо [1]. Практика сучасної туристичної освіти потребує науково обґрунтованих, експериментально перевірених методик навчання, спрямованих на формування у випускників спеціальності «Туризм» досвіду роботи з універсальним набором ІКТ, набуття умінь і навичок створення електронні освітні ресурси.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Електронним освітнім ресурсом (ЕОР) учені називають навчальні, наукові, інформаційні, довідкові матеріали та засоби, розроблені в електронній формі та представлені на носіях будь-якого типу або розміщені у комп'ютерних мережах, що відтворюються за допомогою електронних цифрових технічних засобів і необхідні для ефективної організації навчально-виховного процесу, в частині, що стосується його наповнення якісними навчально-методичними матеріалами [2]. Імпонує позиція дослідника, який стверджує, що будь-який ЕОР можна розглядати як частину культури, виділену педагогом для цілей розвитку особистості студента, придбання ним знань, необхідних для подальшої професійної та соціальної діяльності [3]. Саме тому ми вважаємо, що спільна робота студентів (вітчизняних та іноземних, які навчаються у ВНЗ за спеціальністю «Туризм») над розробленням ЕОР сприятиме не лише формуванню інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців галузі туризму, але й формуванню їх кроскультурної компетентності.

Мета і задачі дослідження. Мета дослідження – запропонувати методику розроблення електронних освітніх ресурсів у системі кроскультурної підготовки майбутніх фахівців галузі туризму.

Для досягнення мети були поставлені наступні задачі:

1. розкрити технологію освітнього проекту на прикладі проекту «Створення електронного посібника «Культурознавство: перехрестя культур»;
2. схарактеризувати методику корпоративного веб-вузла для створення електронного посібника «Культурознавство: перехрестя культур».

Виклад основного матеріалу дослідження.

Методика корпоративного веб-вузла для створення електронного посібника.

І. Полковнікова, ґрунтовно досліджуючи систему професійної підготовки фахівців галузі туризму, зазначає, що зміст і структура педагогічної концепції підготовки фахівців галузі туризму до використання ІКТ мають бути спрямовані на:

- розроблення навчальних туристичних програм, що забезпечують сприятливі умови для інтенсивного опанування нового змісту туристичного простору, зокрема, віртуального;
- формування професійно важливих якостей і властивостей майбутніх фахівців галузі туризму (акцент – на уміння спілкуватися у віртуальному просторі з професійною метою);
- розроблення нетрадиційних дидактично обґрунтованих способів і прийомів навчання й виховання студентів з урахуванням специфіки кроскультурного середовища ВНЗ, які здійснюють підготовку фахівців галузі туризму та специфіки майбутньої професійної діяльності (спілкування та взаємодія з представниками інших культур);
- проведення науково-дослідницьких робіт, спрямованих на формування кроскультурної та інформаційно-комунікаційної компетентностей студентів;
- розроблення навчальних комплексів, спрямованих на з'ясування й розвиток індивідуальних професійних здібностей майбутніх фахівців галузі туризму;

- організацію заходів з підготовки науково-педагогічних кадрів, підвищення кваліфікації й розвиток педагогічної майстерності викладачів, які будуть здатні до формування кроскультурної компетентності студентів;
- проведення освітнього процесу з використанням нових педагогічних технологій, навчально-методичних матеріалів, методів, форм і засобів навчання;
- розроблення, виробництво й реалізацію аудіовізуальних засобів навчання (кіно-, фото-, відеоматеріалів), ЕОР, навчальних макетів і тренажерів, програмних засобів і програмно-туристичних комплексів, організацію виставок, фестивалів, конкурсів та інших заходів тощо [4].

Працюючи над змістом зазначеної концепції, ми вважали за доцільне використати технологію освітнього проекту та запропонувати студентам Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, які навчаються на факультеті міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу за спеціальністю 242 «Туризм» (освітня програма «Туризм»), роботу над проектом «Створення електронного посібника «Культурознавство: перехрестя культур».

Слід погодитися з Н. Кононец, що застосування технології освітнього проекту надасть змогу: відслідкувати можливості ефективного застосування ІКТ як основного інструменту подальшої професійної діяльності майбутніх фахівців галузі туризму при створенні професійної документації та сайтів (туристичних фірм, агенцій тощо), можливості сучасного електронного документообігу та видавничої діяльності; здійснити аналіз потужних можливостей електронних таблиць, презентаційної графіки, баз даних, сучасного спеціального програмного забезпечення; розширити межі творчої діяльності; посилити мотивацію навчання студентів, практичну спрямованість їх знань та умінь [2].

Студенти разом з викладачами, які виступали у ролі консультантів, працювали над змістом електронного посібника «Культурознавство: перехрестя культур», радилися з питань, які теми краще включити до нього, шукали інформацію для посібника (тексти, рисунки, відео), створювали презентації, та власне, розробляли його у програмному середовищі.

Для розроблення ЕОР нами було застосовано *методику корпоративного веб-вузла*. За основу були взяті методичні рекомендації щодо розроблення ЕОР у середовищі інформаційної системи Microsoft FrontPage, розроблені Н. Кононец [5; 6].

Методика корпоративного веб-вузла є сукупністю способів та прийомів створення веб-вузла у веб-редакторі Microsoft FrontPage, наповнення сторінок контентом, розміщенням веб-компонентів, публікацією веб-вузла. Етапи застосування методи зображено на рис. 1.

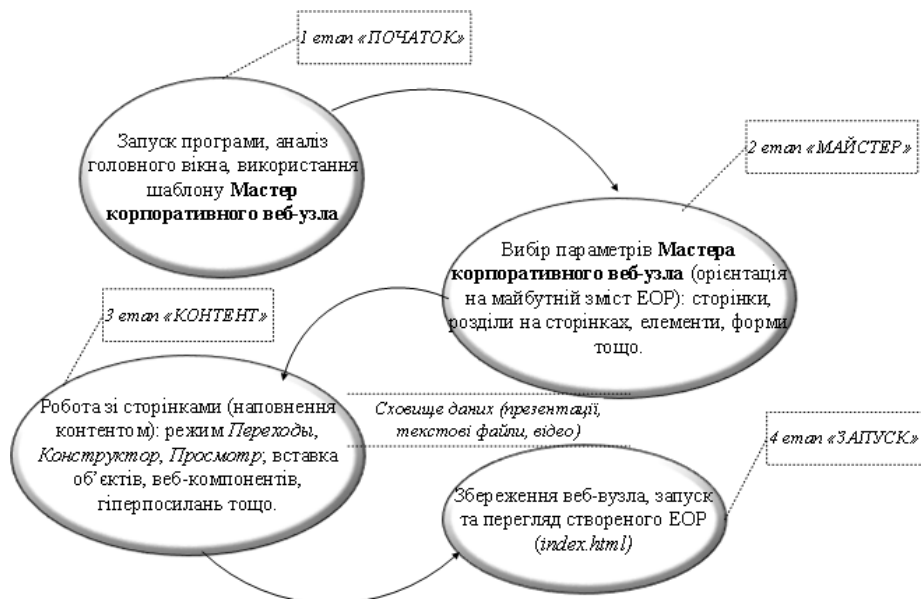

Рис. 1. Методика корпоративного веб-вузла

Як видно з рис. 1, застосування методики корпоративного веб-вузла для розроблення ЕОР здійснюється у чотири етапи: «Початок», «Майстер», «Контент», «Запуск».

При розробленні електронного посібника ми дотримувалися його типової структури, запропонованої Г. Селевком: основний змістовий текст; навігатор; мультимедіафрагменти; завдання; хрестоматії, глосарії, довідники; задачі, приклади, ілюстрації; питання для інтерактивного вивчення; практикум, тести для самоперевірки; застосування знань на практиці; індивідуальний досвід [7]. А також дотримувалися блок-модульної побудови змістового матеріалу, на чому наполягає у своїх працях О. Співаковський [8].

Пропонуємо адаптований алгоритм створення електронного посібника «Культурознавство: перехрестя культур» за методикою корпоративного веб-вузла:

1. Завантажити *Microsoft Front Page 2003*.
2. У області задач *Приступая к работе* вибрати посилання *Создать страницу или узел*.
3. В області задач *Создание* вибрати посилання *Другие шаблоны веб-узлов*. Відкриється діалогове вікно *Шаблоны веб-узлов*.
4. У вікні вибрати піктограму *Мастер корпоративного веб-узла* і натиснути *ОК* для завантаження майстра.
5. Уважно читаючи вказівки майстра слід відповісти на питання на кожному кроці майстра (вибрати потрібні параметри веб-вузла). Перехід здійснюється за допомогою кнопки *Далее*.
6. На останньому кроці слід натиснути *Готово*.
7. У відповідних режимах роботи наповнити ЕОР контентом.
8. Застосувати зміну теми сторінок: *Формат - Тема* і в області задач *Тема* вибрати потрібну кольорову тему.
9. Вставити різні об'єкти за допомогою меню *Вставка*.
10. Розмістити мультимедійне супроводження (презентації, графіку, відео).
11. Створити необхідні гіперпосилання.
12. Зберегти та переглянути ЕОР.

У результаті застосування вище описаної методики студенти створили електронний посібник «Культурознавство: перехрестя культур», головна сторінка якого презентована на рис. 2. Цей посібник є універсальним гіпермедійним засобом інтерактивного навчання студентів і залучення до скарбів світової та національної культури, викладений у компактній формі гіпертекстового середовища і призначений для використання у процесі кроскультурної підготовки майбутніх фахівців галузі туризму.

Рис. 2. Головна сторінка електронного посібника

Електронний посібник «Культурознавство: перехрестя культур» являє собою комплекс файлів, об'єднаних за допомогою програми Microsoft FrontPage, створених на основі принципів науковості, відкритої архітектури, триєдиності навчальних цілей, інтерактивності, мультимедійності, гіпертекстовості, семантично правильного веб-документа, індивідуального підходу та мультиплікаційності [6].

Електронний посібник «Культурознавство: перехрестя культур» виконує такі дидактичні функції:

мотиваційну, яка полягає у створенні таких стимулів для студентів-майбутніх фахівців галузі туризму, які спонукають їх до здобування кроскультурних знань, формують інтерес і позитивне ставлення до майбутньої професійної діяльності у кроскультурному середовищі сучасного туристичного бізнесу;

інформаційну, яка дозволяє студентам розширити об'єм кроскультурних знань усіма доступними способами подачі інформації;

контрольно-корекційну, яка передбачає можливість перевірки, самоперевірки, корекції результатів кроскультурного навчання.

Слід наголосити, що цей ЕОР є електронним посібником для індивідуалізації кроскультурного навчання майбутніх фахівців галузі туризму. Під індивідуалізацією у цьому контексті ми розуміємо таку організацію процесу кроскультурного навчання студентів у ВНЗ, яка надає студентові змогу індивідуального вибору змісту і методів, прийняття рішень, самоаналізу, самооцінки в освітньому процесі, з метою самостійного вибору власного змісту навчання, сприяє формуванню кроскультурної компетентності, самосвідомості, самостійності й відповідальності.

Результати дослідження та їх обговорення. Слідуючи цьому алгоритму, студенти змогли виконати основне завдання проекту – розробити ЕОР, а саме електронний посібник «Культурознавство: перехрестя культур», створення якого реалізувало компетентісно орієнтований підхід до кроскультурної підготовки студентів, сприяло формуванню інформаційно-комунікаційної та кроскультурної компетентності майбутніх фахівців галузі туризму. Крім того, спільна робота студентів, українців та іноземців, сприяли соціокультурній адаптації останніх: подолання мовного бар'єру; входження у студентське середовище; засвоєння основних норм кроскультурного колективу; вироблення стилю поведінки; формування сталого позитивного ставлення до майбутньої професії [9]. Студенти-іноземці зазначили, що вони у процесі роботи вдосконалили навички розмовної української мови, а українські студенти – англійської. При підготовці матеріалів з розділів «Зарубіжна культура» та «Українська культура» іноземні студенти ознайомилися з культурою українського народу, у той час як вітчизняні студенти – з культурами інших народів. Розроблення матеріалів для сторінки «Мультимедіа супроводження» сприяло набуттю навичок створення комп'ютерних презентацій, використання інформаційної системи Microsoft FrontPage – навичок розроблення веб-сайтів. Було виявлено, що включення до ЕОР сторінки «Віртуальні екскурсії» (розміщення посилань на віртуальні екскурсії та 3D-подорожі до музеїв України та світу) приверне увагу студентів, оскільки Інтернет-технології дозволяють по-новому поглянути на процес кроскультурного навчання. Так, упродовж заняття чи під час самоосвіти студенти зможуть відвідати славнозвісні музеї. Входячи у віртуальний простір музею, студенти можуть не лише прогулятися по залах за допомогою карти чи навігатора, але й переглянути експонати з близької відстані, оцінити грандіозність експозицій, повною мірою насолодитися шедеврами мистецтва та пам'ятками культури народів світу.

Висновки

1. У процесі роботи над проектом «Створення електронного посібника «Культурознавство: перехрестя культур» (технологія освітнього проекту) студенти змогли: вдосконалити навички пошуку та аналізу інформації, роботи у різних інформаційних системах, отримати кроскультурні знання, розвинути навички спілкування та кроскультурної комунікації, подолати основні бар'єри у спілкуванні (пошук компромісу для співіснування

щонайменше двох культур та нерівність культурних позицій іноземців), – тобто відбувалося цілеспрямоване формування кроскультурної компетентності.

2. Створений за методикою корпоративного веб-вузла ЕОР «Культурознавство: перехрестя культур» відповідає усім ключовим принципам розробки електронних посібників. Це дає підстави для висновку, що отримані студентами навички успішно сприяли формуванню у майбутніх фахівців галузі туризму й інформаційно-комунікаційної компетентності, що у майбутньому забезпечить стійке уміння використовувати ІКТ у професійній діяльності, сприятиме розвитку електронного туристичного бізнесу. Використання ІКТ в галузі туризму є одним із важливих чинників, що впливають на її розвиток, а глибоке знання сучасних ІКТ і одержання стійких навичок їх використання є невід’ємною ознакою компетентного фахівця галузі туризму [10].

Джерела та література

1. Шаховалов Н. Н. Интернет-технологии в туризме : учебное пособие / Н. Н. Шаховалов. — Барнаул: АлтГАКИ, 2007. — 251 с.
2. Кононец Н. В. Дидактичні основи ресурсно-орієнтованого навчання дисциплін комп’ютерного циклу студентів аграрних коледжів: дис. ... доктора пед. наук : 13.00.09 / Кононец Наталія Василівна. – Полтава, 2016. – 473 с.
3. Гура В. В. Теоретические основы педагогического проектирования личностно-ориентированных электронных образовательных ресурсов и сред : [монографія] / В. В. Гура. – Ростов-на-Дону : ЮФУ, 2007. – 320 с.
4. Полковнікова І.В. Професійна підготовка менеджерів туризму до використання інформаційних технологій / І.В. Полковнікова // Вісник Луганського національного Університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки. - 2009. - №10 (173). - С.89-96.
5. Кононец Н. В. Основи ресурсно-орієнтованого навчання дисциплін комп’ютерного циклу (з досвіду аграрних коледжів) : монографія / Н. В. Кононец. – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 506 с.
6. Кононец Н. В. Дидактичні засади розробки електронного підручника як засобу індивідуалізації навчання студентів аграрних коледжів: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Кононец Наталія Василівна. – 2010. – 259 с.
7. Селевко Г. К. Энциклопедия общеобразовательных технологий: в 2 т. / Герман Константинович Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006— .— Т.2. — 2006. — 816 с.
8. Співаковський О. В. Теорія і практика використання інформаційних технологій у процесі підготовки студентів математичних спеціальностей : монографія / Олександр Володимирович Співаковський. – Херсон : Айлант, 2003. – 229 с.
9. Чирва А. С. Соціальна культурна адаптація міжнародних студентів в університетах України [Електронний ресурс] / А. С. Чирва . – Суми: СДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. – Режим доступу: <http://repo.sau.sumy.ua/bitstream/>
10. Литвин А. Інформаційно-комунікаційні технології туристичного бізнесу: освітні перспективи [Електронний ресурс] / Андрій Литвин. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/5210/1/>

References

1. Shakhovalov N. N. Ynternet-tekhnohyy v turyzme : uchebnoe posobyе / N. N. Shakhovalov. — Barnaul: AltNAKY, 2007. — 251 s.
2. Kononets N. V. Dydaktychni osnovy resursno-orientovanoho navchannia dystsyplin kompiuternoho tsyklad studentiv ahrarnykh koledzhiv: dys. ... doktora ped. nauk : 13.00.09 / Kononets Nataliia Vasylyvna. — Poltava, 2016. — 473 s.
3. Hura V. V. Teoretycheskye osnovy pedahohycheskoho proektyrovaniya lychnostno-oryentirovannykh zlektronnykh obrazovatelnykh resursov y sred : [monohrafiia] / V. V. Hura. — Rostov-na-Donu : YuFU, 2007. — 320 s.
4. Polkovnikova I.V. Profesiina pidhotovka menedzheriv turyzmu do vykorystannia informatsiinykh tekhnolohii / I.V. Polkovnikova // Visnyk Luhanskoho natsionalnoho Universytetu im. Tarasa Shevchenka. Serii: Pedahohichni nauky. - 2009. - №10 (173). - S.89-96.
5. Kononets N. V. Osnovy resursno-orientovanoho navchannia dystsyplin kompiuternoho tsyklad (z dosvidu ahrarnykh koledzhiv) : monohrafiia / N. V. Kononets. — Poltava : PUET, 2016. — 506 s.
6. Kononets N. V. Dydaktychni zasady rozrobky elektronnoho pidruchnyka yak zasobu indyvidualizatsii navchannia studentiv ahrarnykh koledzhiv: dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.09 / Kononets Nataliia Vasylyvna. — 2010. — 259 s.
7. Selevko H. K. Entsyklopedyia obshcheobrazovatelnykh tekhnolohiy: v 2 t. / Herman Konstantynovych Selevko. — M. : NYU shkolnykh tekhnolohiy, 2006— .— T.2. — 2006. — 816 s.
8. Spivakovskiy O. V. Teoriia i praktyka vykorystannia informatsiinykh tekhnolohii u protsesi pidhotovky studentiv matematychnykh spetsialnostei : monohrafiia / Oleksandr Volodymyrovych Spivakovskiy. — Kherson : Ailant, 2003. — 229 s.

9. Chyrva A. S. Sotsialno kulturna adaptatsiia mizhnarodnykh studentiv v universytetakh Ukrainy [Elektronnyi resurs] / A. S. Chyrva. – Sumy: SDPU im. A. S. Makarenka, 2015. – Rezhym dostupu: <http://repo.sau.sumy.ua/bitstream/>
10. Lytvyn A. Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii turystychnoho biznesu: osvritni perspektyvy [Elektronnyi resurs] / Andrii Lytvyn. – Rezhym dostupu: <http://lib.iitta.gov.ua/5210/1/>

Vadym Sidorov. DEVELOPMENT OF ELECTRONIC EDUCATIONAL RESOURCES IN THE CROSS-CULTURAL PREPARATION SYSTEM OF FUTURE FACTORS IN THE FIELD OF TOURISM. *In the article the author proposes a methodology for the development of electronic educational resources in the system of cross-cultural training of future specialists in the field of tourism - the methodology of the corporate web site in the process of creating an electronic manual "Cultural Studies: cross-cultural". It is determined that the application of the methodology of the corporate web site for the development of electronic educational resources is carried out in four stages: "Beginning", "Master", "Content", "Launching".*

The joint work of students, Ukrainians and foreigners on the project "Creating an electronic manual" Cultural Studies: cross-cultural "contributed to the socio-cultural adaptation of foreign students: overcoming the language barrier; entry into the student's environment; mastering the basic norms of the cross-cultural team; developing a style of behavior; formation of a stable positive attitude towards the future profession of a specialist in the field of tourism.

Students have improved the skills of searching and analyzing information, working in various information systems, receiving cross-cultural knowledge, developing communication skills and cross-cultural communication, and overcoming the main barriers in communication (cross-cultural competence). Students have improved the skills of searching and analyzing information, creating computer presentations, developing websites using the Microsoft FrontPage information system, and using Internet services (information and communication competence).

Keywords: *e-learning resource, cross-cultural training, competence, information and communication competence, tourism.*

Стаття надійшла до редколегії 06.09.2017р.

УДК 378:373.2.011.3-051

Наталія Трофайла

Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини (Умань)

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті обґрунтовано експериментальну модель підготовки майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку. Особливу увагу приділено методологічним підходам (компетентнісний, діяльнісний, особистісний), принципам (принцип свідомості й активності в навчанні; принцип системності навчально-пізнавальної діяльності; принцип цілісності, доцільності, прогностичності; принцип послідовності і наступності, динамічності і полі функціональності. Формування готовності майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку як пріоритетний напрям професійної підготовки майбутніх спеціалістів із дошкільної освіти, а також результати пошукового дослідження, зумовили необхідність визначення таких етапів підготовки студентів: інформаційний, організаційний, результативний. Наведено критерії (когнітивний, мотиваційний, діяльнісний) і показники за якими проводилось оцінювання рівнів готовності майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку. Показниками когнітивного критерію є: знання щодо особливостей психічного розвитку дітей дошкільного віку; обізнаність з різновидами емоцій та специфікою їхніх проявів у дітей; обізнаність із специфікою організації педагогічного процесу, із врахуванням емоційної сфери дошкільників. Показниками мотиваційного критерію є: позитивна мотивація на взаємодію з дошкільниками із врахування їхнього емоційного стану; бажання працювати та встановити емоційний контакт з дошкільниками та батьками; прагнення використовувати технології з метою профілактики емоційного неблагополуччя у дітей. Показниками діяльнісного критерію є: уміння організовувати різні види діяльності з дітьми враховуючи їх емоційний стан; вміння планувати індивідуальну роботу з дошкільниками з метою подолання відхилень в емоційному розвитку; творчий підхід до навчання дошкільників соціально прийнятних способів вираження емоцій.

Ключові слова: *модель, підходи, принципи, критерії, показники, рівні.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Питання професійної підготовки майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку в процесі їхнього емоційного розвитку є актуальним, важливим завданням вищої школи та вимогою сучасного наукового простору. Сьогодні